

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 68P/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521204396
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1521204396.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: I. O., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v Q. pre deti a rodiny J., so sídlom P. XX, J., dieťa zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - I. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. 2, J. a otec - I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J.- G., t. č. T. XX, J., o návrhu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, na nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. I. a určenie výživného rodičom, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad mal. I. O., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny J., P. XX, XXX XX J., a to s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Matka je povinná platiť výživné na mal. I. O., nar. XX.XX.XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Zb. v znení neskorších predpisov vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny J., P. XX, XXX XX J. s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec je povinný platiť výživné na mal. I. O., nar. XX.XX.XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Zb. v znení neskorších predpisov vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Q. pre deti a rodiny J., P. XX, XXX XX J. s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava (ďalej len „SPODaSK“) sa návrhom doručeným súdu dňa 11.11.2021 domáhal nariadiť ústavnú starostlivosť nad mal. I. v Q. pre deti a rodiny J., P. XX, XXX XX J. (ďalej len „CDR J.“). Ďalej žiadal určiť rodičom povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške minimálneho zákonného výživného od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že sú tu obavy o zdravie, fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého v prípade jeho návratu do domáceho prostredia. Mal. I. sa v čase podania návrhu na súd nachádzal v Q. J., kam bol umiestnený 10.09.2021 na základe súdneho rozhodnutia. OS Bratislava V uložil maloletému výchovné opatrenie v Q. detí D., n.o. v L. na 6 mesiacov. Dňa 10.9.2021 uplynula doba 6 mesiacov a mal nasledovať návrat maloletého do biologickej rodiny, čo by bolo však rizikovým vzhladom na to, že prebiehalo trestné konanie voči starému otcovi dieťaťa vo veci podozrenia zo sexuálneho zneužívania dieťaťa. V rodine bolo tiež registrované užívanie nadmerného množstva alkoholu, absencia otca v živote dieťaťa, zlá finančná situácia, nestále bývanie a pobyt členov rodiny vo výkone trestu odňatia slobody. Dňa 12.10.2021 sa zrealizovala prípadová konferencia v Q. J.

za prítomnosti jeho zamestnancov a zamestnancov orgánu SPODaSK a dospelo sa k záveru, že v najlepšom záujme dieťaťa bude podať návrh na ústavnú starostlivosť.

2. Na pojednávaní bol prítomný otec a kolízny opatrovník, ktorý mal zároveň status navrhovateľa. Matka dieťaťa nebola prítomná, svoju neúčast' neospravedlnila a nežiadala odročiť termín pojednávania.

3. Súd v zmysle § 31 Civilného mimosporového poriadku konal v neprítomnosti matky, nakoľko nebola na pojednávaní prítomná.

4. V rámci pojednávania navrhovateľ na podanom návrhu trval. Otec dieťaťa s návrhom súhlasil.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca a kolízneho opatrovníka, pripojeným spisom Okresného súdu Bratislava III sp. zn.: 39P/248/2021, pripojeným spisom Okresného súdu Bratislava V sp. zn.: 22P/69/2020, rodným listom dieťaťa, záznamom z 12.10.2021 z SPODaSK, správou MÚ mestská časť Bratislava - Petržalka, potvrdením o príjme otca, lustráciami na matku ohľadom jej zamestnávateľov, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Z pripojených spisov Okresného súdu Bratislava V mal súd preukázané, že: a) Uznesením č.k. 22P/44/2020 - 9 zo dňa 12.03.2020 (právoplatné 04.06.2020) bolo formou neodkladného opatrenia uložená povinnosť Q. J. - O. odovzdať maloletého do Q. D., n. o. v L.; b) A. č. k. 22P/69/2020 -53 zo dňa 11.12.2020 (právoplatné 11.3.2021) bolo maloletému uložené výchovné opatrenie formou zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu pobytom v Q. detí D., n.o. v L. na 6 mesiacov.; c) Uznesením č.k. 68P/198/2021 - 5 zo dňa 07.09.2021 (právoplatné 05.10.2021) bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil povinnosť Q. D., n.o. v L. odovzdať dieťa do Q. J..

7. Z obsahu záznamu z terénnej sociálnej práce z 12.10.2021 vyplýva, že bol vykonaný pohovor s mal. I. Aktuálne sa nachádza v Q. J., kde má aj kamarátov. Raz mu telefonovala matka, ale nebola za ním. Chýba mu, ale k starému otcovi sa vrátiť nechce. Škola ho baví, čí sa na jednotky a dvojky. Sociálna pracovníčka uviedla, že za jeden a pol roka matka maloletého navštívila len raz, pritom maloletému matka chýba. Nikto iný z rodinných príslušníkov dieťaťa sa neozval, neinformoval.

8. Otec maloletého je zamestnaný od XX.X.XXXX, za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX mal čistý príjem celkovo X.XXX,XX eur. Otec býva s partnerkou a ich spoločným maloletým synom P., nar. XX.XX.XXXX v mestskom byte a za ubytovanie mesačne platí XXX eur. Otec preukázal rodným listom mal. P. D., nar. XX.XX.XXXX, že on je vedený ako jeho biologický otec. Podľa otca má netto mesačný príjem XXX eur. Od narodenia mal. I. nebol s ním v kontakte a ani v súčasnosti sa s ním nekontaktuje.

9. Lustráciou v registri obyvateľov SR súd zistil, že matka nemá okrem mal. I. vyživovaciu povinnosť k iným deťom. Lustráciou v Sociálnej poisťovne na matku súd zistil, že je evidovaná ako zamestnaná od XX.X.XXXX vo firme C. s.r.o. v J..

10. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

11. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

13. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

14. Podľa § 111 písm. l) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

15. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

17. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 54 ods. 1 až 5 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti (ods. 1). Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv (ods. 2). Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa (ods. 3). Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok (ods. 4). Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov (ods. 5).

20. Podľa § 55 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine, ak súd nariadi ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 55 ods. 3 zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

22. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

23. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (ods. 3). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

24. Podľa § 65 ods. 1, 2 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného (ods. 1). Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní (ods. 2).

25. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Predmetom konania je nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. I. a určenie vyživovacej povinnosti rodičom.

29. Súd z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne v celom rozsahu.

30. Vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel súd k záveru, že je v záujme mal. I., aby nad ním bola nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny J., kam bol umiestnený aj neodkladným opatrením, doposiaľ sa v zariadení nachádza a pobyt v zariadení mu prospieva aj vzhľadom na možnosť vzdelávania sa. Kolízny opatrovník dieťaťa nenavrhoval nikoho z príbuzných dieťaťa, komu by bolo možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, preto súd zveril dieťa do náhradnej ústavnej starostlivosti. Takto bude postarané o základné potreby dieťaťa, o jeho výživu a výchovu.

31. Pri riešení otázky výšky výživného rodičov súd vychádzal z terajších nie príliš dobrých osobných a majetkových pomerov rodičov, otec má dokonca ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Z tohto dôvodu súd určil rodičom povinnosť platiť len minimálne výživné. Nakoľko sa výška minimálneho výživného mení vždy k 01.07. v každom roku, preto súd vo výroku rozhodnutia určil výšku výživného percentuálnym vyobrazením, aby sa predišlo každoročnému novému konaniu len za účelom aktualizácie výšky minimálneho výživného. Aktuálne predstavuje minimálne výživné sumu 29,87 eur. Dieťa sa nachádza umiestnené v CDR J., preto aj súd uložil rodičom povinnosť platiť výživné na účet tohto zariadenia a za tým účelom je potrebné dopytovať sa prostredníctvom kolízneho opatrovníka dieťaťa resp. priamo na CDR Bernolákovo za účelom oznámenia čísla účtu.

32. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, vzhľadom k tomu, že účastníkom v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.